

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

27.06.2024

Менделеевск ш.

КАРАР

№ 398

«2024-2026 елларга Менделеевск муниципаль районында наркотиклар куллануга һәм аларның законсыз әйләнешенә каршы комплекслы чаралар» район ведомствоара программасын раслау турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга ярашлы, наркотик чаралар һәм психоактив матдәләр белән чиктән тыш файдалануны профилактикалауның бердәм системасын булдыру максатларында Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районы башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. «2024-2026 елларга Менделеевск муниципаль районында наркотикларны чиктән тыш күп куллану һәм аларның законсыз әйләнешенә каршы комплекслы чаралар» дип аталган район ведомствоара программасын расларга
2. Менделеевск муниципаль районының Финанс-бюджет палатасына (Григорьев М.В.) 2024-2026 елларга Менделеевск муниципаль районында наркотиклар куллануга һәм аларның законсыз әйләнешенә каршы комплекслы чаралар» муниципаль программасы чараларын үтәү өчен бюджет ассигнованиеләрен тәкъдим итәргә.
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесенәң социаль мәсьәләләр буенча урынбасары Д.Ш.Ханзаровка йөкләргә.

Җитәкче

Р.Р. Искәндәров

Килештерелгән

ФБП рәисе

М.В. Григорьев

Җитәкченең социаль мәсьәләләр буенча урынбасары

Д.Ш. Ханзаров

Юридик бүлек башлыгы

Е.С. Царева

**«2024-2026 елларга Менделеевск муниципаль районында наркотикларны
чиктән тыш күп куллану һәм аларның законсыз әйләнешенә каршы
комплекслы чаралар»**

РАЙОН ВЕДОМСТВОАРА ПРОГРАММАСЫ

I. Программа паспорты

Программа исеме	«2024-2026 елларга Менделеевск муниципаль районында наркотиклар һәм аларның законсыз әйләнешенә каршы комплекслы чаралар (алга таба - Программа)
Программаны эшләүчеләр һәм башкаручылар	<ul style="list-style-type: none">- Менделеевск муниципаль районының наркотикларга каршы комиссиясе;- «Менделеевск муниципаль районы башкарма комитетының Татарстан Республикасы яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе» МКУ;- «Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитетының мэгариф идарәсе» МКУ;- «Менделеевск муниципаль районы Башкарма комитетының Мэдәният идарәсе» МКУ;- Россия Эчке эшләр министрлығының Менделеевск районы бүлеге;- «Менделеевск үзәк район хастаханәсе» ДАССУ;- Татарстан Республикасы Менделеевск муниципаль районының балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе;- Татарстан Республикасы Хезмэт, халыкны эш белән тээмин итү һәм социаль яклау Министрлығының Менделеевск муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге;- «Татмедиа» ААЖ филиалы «Менделеевск» МУ

<p>Программаның максаты һәм бурычлары</p>	<p>-Сәламәт һәм имин яшәү рәвешә өстенлеген формалаштыру, -наркотиклар куллануны профилактикалау системасын камилләштерү, наркотик бәйлеләктән дөвалау курсың узган затларны социаль реабилитацияләү, наркотикларны чиктән тыш күп куллануны һәм аларның законсыз әйләнешен үстерүне туктату өчен шартлар тудыру, - Менделеевск муниципаль районында наркомания һәм аңа бәйле жинаятьчеләк һәм хокук бозуларның таралу темпларын әтаплап кыскарту</p>
<p>Программаны тормышка ашыру вакыты</p>	<p>2024-2026 еллар</p>
<p>Программаны финанслау чыганақлары</p>	<p>Федераль, республика һәм жирле бюджетлар акчалары.</p>
<p>Менделеевск муниципаль районы бюджеты акчалары күләме</p>	<p>2024 ел – 60 000 сум; 2025 ел – 65 000 сум; 2026 ел – 70 000 сум.</p>
<p>Программаны тормышка ашыруның көтелгән нәтижәләре</p>	<p>Программа чараларын гамәлгә ашыру 2026 елга түбәндәгеләрне ирешергә мөмкинлек бирәчәк: наркомания белән авыручыларның контингентын (ачықланган һәм теркәлгән саны) 110 процентка кадәр арттыру; - наркотикларга каршы юнәлдерелгән ата-аналар программасында каралган ата-аналарның өлешә 104 процентка кадәр арттыру; - кызыксынулар, физик культура һәм спорт, волонтерлык әшчәнлегә, балалар һәм яшьләрнең гомуми санына карата даими рәвештә шөгылләнүчә балалар һәм яшьләрнең өлешә үсешен 104 процентка кадәр арттырырга; - наркотикларга каршы юнәлештә квалификация күтәрү семинарларында һәм курсларында белем алган белгечләрнең өлешә 118 процентка кадәр үстерергә.</p>
<p>Программаны тормышка ашыруны контрольдә тоту һәм идарә итү системасы</p>	<p>Программаны гамәлгә ашыруны тикшереп торуны Менделеевск муниципаль районы Советының законлылыкны, хокук тәртибен һәм депутат этикасын саклау буенча даими комитеты гамәлгә ашыра.</p>

II. Программаның төп нигезлэмэләре

2.1. Проблеманың үзенчәлеге

2024-2026 елларга Менделеевск муниципаль районы халкын наркотиклаштыруны профилактикалау программасында каралган чараларны дәвам итү зарурлыгы Менделеевск муниципаль районында, Татарстан Республикасындагы кебек үк, наркотик чаралар һәм психотроп матдэләр (алга таба

- наркотиклар) законсыз әйләнеше һәм куллану өлкәсендә тискәре тенденцияләргә саклап калу белән аңлатыла һәм җәмгыятьнең тотрыклылыгына тискәре йогынты ясау буенча беренче урыннарның берсенә чыга. Наркоманиянең социаль һәм медицина нәтижәләре медицина һәм социаль хезмәтләргә йөкләнеше арттыруга, хезмәт потенциалын киметүгә китерә.

2023 ел нәтижәләре буенча наркомания белән авыручылар саны арту күзәтелә:

ел	Диспансер исәбендә (кешеләр саны)	Профилактика исәбендә (кешеләр саны)
2021	62	19
2022	69	16
2023	75	14

2021 ел ахырына наркомания белән авыручы 62 кеше исәптә тора, шуларның 1се хатын-кыз, балалар, яшүсмерләр юк. 2022 ел ахырына наркомания белән авыручы 69 кеше исәптә тора, шуларның 4се хатын-кызлар, Балалар, яшүсмерләр юк. 2023 елда 75 авыру исәптә тора, шуларның 8се хатын-кызлар, Балалар, яшүсмерләр юк.

Наркотикларның законсыз әйләнеше һәм законсыз кулланылуы бер-берсенә бәйле факторларга бәйле.

Аларның берсе-наркотикларның законсыз әйләнеше белән бәйле операцияләрнең тотрыклы югары табышлылыгы, бу тиешле базар күләмен даими киңәйтүгә ярдәм итә.

Наркотикларны законсыз куллануны таратуга ярдәм итә торган башка факторлар социаль өлкәдә формалаша. Аларга халык арасында эшсезләр булу, шулай ук халыкның тормыш дәрәжәсе чагыштырмача түбән булу керә, бу аз керемле гражданның, керем алу чыганакларының берсенә әверелеп, наркотиклар ташуны гамәлгә ашырырга, ваклап сату алып барырга һ.б. наркобизнеска катнашырга мәжбүр итә.

Төрле социаль төркемнәрнең керемнәрен полярлаштыру яшүсмерләрдә һәм яшьләрдә каршылык хисе, агрессив омтылышлар уята, жәмгыятьне наркотикларның законсыз әйләнешен криминальләштерү сәбәпләренең берсе булып тора.

Наркотикларга тискәре йогынты Урта Азия һәм Төньяк Кавказ төбәкләреннән күп санда мигрантларның булуы һәм тотрыклы оешкан этник диаспораларның булуы күрсәтә.

Наркотикларны таратуга жәмгыятьне криминализацияләү һәм наркотиклар жинаятьчелекне консолидацияләү ярдәм итә.

Килеп туган наркоситуациягә анализ наркотикларның законсыз әйләнешенә бәйле жинаятьләрнең куркынычын арттыруны, наркотикларны хокукка каршы куллануның авыр социаль-икътисадый нәтижеләрен, аларның законсыз әйләнешен фаразлау өчен нигез бирә.

Бу шартларда наркотиклар һәм аларның законсыз әйләнешенә каршы торуның нәтижәле чараларын гамәлгә ашыру буенча көчләрне арттыру таләп ителә.

Проблеманы хәл итүнең нәтижәле механизмы - программаның максатларын һәм бурычларын төгәл билгеләү белән эшчәнлекне планлаштыруның программа- максатчан ысулы, наркотикларның законсыз таралуына китерә торган сәбәпләрне һәм шартларны бетерү буенча координацияләнгән чаралар исемлеген һәм аларның район бюджетының реаль мөмкинлекләре белән мавыгуын сайлап алу.

2.2. Программаның төп максатлары һәм бурычлары

Программа законсыз эйлэнешкә каршы тору чараларын координацияләү һәм нәтижәлелеген арттыру максатларында эшлэнгән һәм ведомствоара характер йөртә.

Элек кабул ителгән программаны тормышка ашыру нәтижәсендә наркоманияне беренчел профилактикалау системасы эшлэнде, профилактик юнәлештәге максатчан белем бирү программалары гамәлгә ашырыла, яшьләргә ялының альтернатив формалары формалаштырылды, хезмәт һәм ял өчен социаль база ныгый, профилактика, дэвалау һәм тернәкләндерү белән шөгыйльләнүче органнарның матди-техник базасын камилләштерү буенча эш алып барыла.

Программаның максаты - наркотикларны законсыз куллану масштабларын кыскарту.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

- сәламәт һәм имин яшәү рәвешен пропагандалау, яшьләрдә наркотикларга каршы жайланмалар формалаштыру;
- наркоманияне һәм аның белән бәйле хокук бозуларны профилактикалау эшен алга таба активлаштыру;
- наркомания белән авыручыларны медицина һәм социаль-психологик реабилитацияләүнең яңа ысулларын һәм дэвалау чараларын кертү;
- законсыз куллану өчен наркотикларның файдалану мөмкинлеген киметү;
- Менделеевск районы территориясендә наркоситуациянең комплекслы мониторингын ел саен уздыру;
- наркотикларның законсыз эйләнешенең иң куркыныч рәвешләренә каршы көрәшкә хокук саклау органнарының көчләрен туплау;
- Районда наркотикларга каршы гамәлләрнең ведомствоара хезмәттәшлегенең нәтижәлелеген күтәрү һәм камилләштерү;
- район территориясендә наркотик матдәләрне һәм психотроп матдәләрне тарату һәм законсыз куллану масштабларын даими тикшереп торуны гамәлгә ашыру;
- яшүсмерләрнең альтернатив тәртибен үстерү, физик культураны, спортны күпләп кертү, яшәү урыны буенча яшьләр белән эшләүдә, физик культура һәм спорт өлкәсендә матди-техник базаны ныгыту.

2.3. Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары

Программа чараларын гамәлгә ашыру 3 елга исәплэнгән:

- 1 нче этап – 2024 ел
- 2 нче этап – 2025 ел
- 3 нче этап – 2026 ел

2.4. Программаны финанслау күлэмнөре һәм чыганақлары

Программаны ресурслар белән тээмин итү федераль, республика һәм жирле бюджетлар, шулай ук бюджеттан тыш чыганақлар исәбеннән гамәлгә ашырыла.

Менделеевск муниципаль районы бюджеты акчалары күләме 2021-2023 елларда Программаны финанслау өчен кирәкле 195000 (йөз алтмыш биш мен) сум тәшкит итә.

2021 ел – 60 000 сум;

2022 ел – 65 000 сум;

2023 ел – 70 000 сум.

2.5. Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәләре

Программа социаль характер йөртә, аны гамәлгә ашыру нәтижәләре район һәм халық тормышының төрле яқларына йогынты ясаычак.

Программаны гамәлгә ашырудан социаль нәтижә наркомания белән беренчел авырулар дәрәжәсе түбәнәю, наркотиклар куллану белән бәйле үлем күрсәткечләрен стабилләштерү, яшьләрнең һәм яшүсмерләрнең ялы сыйфатын күтәрү, аларның мәшгульлеген арттыру, спорт белән шөгылләнүчеләрнең массачыллығын арттыру кебек уңай динамикада чагылыш табачак.

Программа чараларын гамәлгә ашыру наркотикларның законсыз әйләнеше өлкәсендәге жинаятыләрне ачыклау нәтижәлелеген арттырырга, аларны законсыз куллану өчен файдалану мөмкинлеген киметүгә ирешергә ярдәм итәчәк.

Программаны гамәлгә ашыру нәтижәсе булып наркотикларны законсыз куллануга тискәре мөнәсәбәтне билгели торган позитив әхлакый кыйммәтләр булдыруның бердәм системасын булдыру, яшьләрнең абсолют күпчелеге сәламәт яшәү рәвешен сайлау тора

Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижәләре

п/п	Максатчан күрсәткечләр аталышы	Үлчәү берәмлеге	2024	2025	2026
-----	--------------------------------	-----------------	------	------	------

1	Наркотикларны профилактикалауга юнэлдерелгән чаралар саны	ед.	600	625	650
2	Физик культура һәм спорт, волонтерлык эшчәнлеге белән, балалар һәм яшьләрнең гомуми саны буенча түгәрәкләрдә даими шөгыйльләнүче балалар һәм яшьләр өлешенең артуы	3	101	102	103

2.6. Программаның үтәлешен тикшереп тору

Программаны үтәү барышын Менделеевск муниципаль районының наркотикларга каршы комиссиясе, Менделеевск муниципаль районының Башкарма комитеты гомуми контрольдә тотта.

Программаның үтәлеше ел саен Менделеевск муниципаль районы Советы тарафыннан Менделеевск муниципаль районының наркотикларга каршы комиссиясе утырышларында карала.

Программаны башкаручылар елга ике тапкыр 1 июльгә һәм 1 гыйнварга Менделеевск муниципаль районының наркотикларга каршы комиссиясенә программа чараларының үтәлеше һәм аларны тормышка ашыруга финанс чыгымнары турында мәгълүмат тапшыралар. Наркотикларга каршы көрәш комиссиясе ярты елга бер тапкыр хисаптан соң килүче айның 15 числосына кадәр программаны тормышка ашыруның барышы турында Менделеевск муниципаль районы Советының законлылык, хокук тәртибе һәм депутат этикасы буенча Даими комитетына хисап бирә.

Программаны эшләүчеләр һәм башкаручылар Менделеевск муниципаль районының Финанс-бюджет палатасында ел саен аларның программа чараларына кагылышлы булачак чыгымнарны тәгаенлиләр.

III. Программа чаралары исемлеге

№ п/п	чаралоар	башкаручылар	Башкар у вақыты	Финанслау чыганагы	Финанслау күлөме (мең сум.)			Чараларны гамэлгә ашыруның көтелгән нәтижеләре
					2024 ел	2025 ел	2026 ел	
	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Наркотикларга каршы эшчәнлекне оештыру, норматив-хокукый һәм методик тәэмин итүне камилләштерү								
1.1.	Менделеевск муниципаль районында наркотикларга каршы көрәш комиссиясе (алга таба – район) һәм район жирлегендә наркотикларга каршы комиссияләр эшчәнлеген дәвам итү	Менделеевск муниципаль районы Советы, жирлекнең вәкиллекле органнары	2024-2026 еллар.					Наркотикларга каршы гамәлләрне ведомствоара координацияләү нәтижелелеген арттыру максатында комиссияләр эшчәнлеген активлаштыру.
1.2.	Менделеевск муниципаль районы башлыгы каршындагы оператив киңәшмәләрдә Программа чараларын үтәүнең барышын карарга	Менделеевск муниципаль районы башкарма комитеты, Россия Эчке эшләр министрлыгының Менделеевск районы буенча бүлеге	2024-2026 еллар					Наркотик матдәләрне һәм психотроп матдәләрне профилактикалау буенча район бүлекчәләре һәм хезмәтләре эшчәнлегенең нәтижелелеген күтәрү.
1.3.	Районда наркоситуация мониторингын квартал саен уздыру эшен дәвам итәргә	«Менделеевск РҮХ» ДАССУ Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе» МКУ, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2024-2026 еллар					Наркотиклар әйләнеше системалы бәяләү, наркотикларның законсыз әйләнеше өлкәсендә адекват карарлар кабул итү өчен төп тенденцияләрне ачыклау һәм фаразлау.

1.4	Хокук саклау органнары житакчелеренең жинаятьчелеккә каршы көрәш буенча координация киңәшмәләрен, шулай ук наркотикларның законсыз әйләнеше өлкәсендәге жинаятьләрне ачыклау, ачу буенча ведомствоара киңәшмәләрне карау өчен район прокурорына тәкъдимнәр әзерләү.	Менделеевск муниципаль районы башкарма комитеты	2024-2026 еллар					Наркотикларга каршы көрәштә район хокук саклау органнары эшенең нәтижәләлеген күтәрү
1.5.	Районда наркомания проблемаларын өйрәнүгә юнәлдерелгән жәмәгатьчелек фикерен сорашып белешүне оештыру	Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе” МКУ, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2024-2026 еллар	Жирле бюджет				Жирле үзидарә органнары эшендә аның нәтижәләреннән файдалану өчен жәмәгатьчелек фикерен ачыклау
1.6.	Яңа киосклар ачуны тыю буенча норматив-хокукий актлар кабул итү, Менделеевск районында тәмәке тарту катнашмаларын сату гамәлгә ашырылырга мөмкин булган сәүдә майданнарын бүлеп бирү	Менделеевск муниципаль районы башкарма комитеты, Россия Эчке эшләр министрлығының Менделеевск районы буенча бүлеге	2024-2026 еллар					
1.7.	Законсыз таратыла торган тәмәке катнашмаларын, ашамлыкларны сатуга юл куймау буенча тәкъдимнәр эшләү	Россия Эчке эшләр министрлығының Менделеевск районы буенча бүлеге	2024-2026 еллар					
2. Жирле үзидарә органнары, хокук саклау структуралары, сәламәтлек саклау учреждениеләре, мәгариф, мәдәният, спорт, ижтимагый оешмаларның эшчәнлеген координацияләү һәм үзара эшчәнлеген камилләштерү.								

2.1	Наркоманияне профилактикалау, алкоголизм, тәмәке тарту һәм яшүсмерләр арасында сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау проблемалары буенча конференцияләр, семинарлар оештыру һәм үткәрү	Менделеевск районы Башкарма комитеты, Яшьләр эшләрә һәм спорт идарәсе” МКУ, «Мәгариф идарәсе» МКУ, “Мәдәният идарәсе” МКУ, «Татмедиа» «МҮ» Менделеевск»	2024-2026 еллар					Яшьләр арасында наркомания таралу темпларын киметү максатыннан наркотикларга каршы профилактика эшен активлаштыру
2.2	Социаль партнерлыкның хокук саклау органнары, медицина учреждениеләрә һәм наркоманияне, хокук бозуларны профилактикалау һәм укучы яшьләр арасында жаваплы һәм куркынычсыз тәртип урнаштыру буенча уңай юнәлешле ижтимагый берләшмәләр белән үзара хезмәттәшлеген оештыру	«Мәгариф идарәсе» МКУ, Россия Эчке эшләр министрлығының Менделеевск районы буенча бүлеге , «Менделеевск РҮХ» ДАССУ	2024-2026 еллар					Наркомания таралуга юл куймау буенча муниципаль учреждениеләр органнары эшчәнлегенә нәтижәләлеген арттыру
2.3	«Наркотикларга әйтик — юк» темасына конкурслар, плакатлар, рәсемнәр, викториналар оештыру	Яшьләр эшләрә һәм спорт идарәсе” МКУ, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2024-2026 еллар		2	3	4	Балалар һәм яшүсмерләрнең наркотикларның зыяны һәм аларның нәтижәләре турында белемнәр ачыклау
2.4	Гомуми белем бирү учреждениеләрәндә һәм яшүсмерләр клубларында профилактик чаралар үткәрүдә Оештыру методик ярдәм күрсәтү	Яшьләр эшләрә һәм спорт идарәсе” МКУ	2024-2026 еллар					Балигъ булмаганнар арасында наркотикларга каршы профилактик эшчәнлекнең нәтижәләлеген арттыру

2.5	Раяшьләр арасында наркотиклар куллануны кисәтү максатыннан төрле наркотикларга каршы чаралар: акцияләр, Менделеевск муниципаль районы Башлыгы призына спорт ярышлары, конкурслар үткәрү системасын үстерү	Яшьләр эшләрә һәм спорт идарәсе” МКУ, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2024-2026 еллар	Жирле бюджет	6	6	7	Профилактик чараларда катнашкан яшүсмерләр һәм яшьләр саны арту
2.6	Мәктәп директорларының тәрбия эшләрә буенча урынбасарлары һәм сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау буенча сыйныф житәкчеләрә белән семинар-киңәшмәләр үткәрү	«Мәгариф идарәсе» МКУ, «Менделеевск РҮХ» ДАССУ	2024-2026 еллар					Сәламәт яшәү рәвешен пропагандалауда мәгариф учреждениеләрә эшчәнлегенә нәтижәлелеген арттыру
2.7	Наркомания белән авыручыларны диагностикалау, дөвалау һәм реабилитацияләүнең заманча ысулларын кертү	«Менделеевск РҮХ» ДАССУ	2024-2026 еллар	Федераль һәм Республика бюджеты				Наркоманияне дөвалау һәм профилактикалау нәтижәлелеген арттыру. Наркомания белән авыручыларны дөвалаганнан һәм реабилитацияләгәннән соң тотрыклы озын ремиссияләр формалаштыру.
2.8.	Жәмәгать тәрбиячеләрән балигъ булмаганнар белән наркотикларга каршы профилактик эшкә жәлеп итү, жәмәгать тәрбиячеләрә өчен укыту семинарлары үткәрү	Балигъ булмаганнар эшләрә һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе, Яшьләр эшләрә һәм спорт идарәсе” МКУ, «Мәгариф идарәсе» Халыкны социаль яклау идарәсе МКУ, «Менделеевск РҮХ» ДАССУ	2024-2026 еллар					Профилактика эшен камилләштерү, наркотикларга каршы пропаганда үткәрү.

2.9.	Наркомания белән авыручыларны эшкә урнаштыруда ярдәм күрсәтергә	Халык эш белән тәмин итү үзәге	2024-2026 еллар.					
3. Наркотиклар әйләнеше белән бәйле жинаятьләре һәм хокук бозуларны профилактикалау.								
3.1.	Яшүсмерләр — яшьләр арасында хокук бозуларны профилактикалау һәм сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау буенча видеотекалар булдыру һәм даими янарту	Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе” МКУ, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2024-2026 еллар					профилактика эшен камилләштерү, наркотикларга каршы пропаганда үткәрү
3.2.	Яшүсмерләр өчен «социаль куркыныч» төркемнәре хәрби-патриотик профильле лагерьлар, хәрби-кыр жыеннары оештырырга	Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе” МКУ, Балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе	2024-2026 еллар					«Социаль куркыныч ” төркеме яшүсмерләре белән эшләүнең нәтижәләгән арттыру, социаль тайпылышлар, кабат хокук бозулар дәрәжәсен киметү.
3.3.	Спорт корылмаларын куллануның нәтижәләгән, аларның физик культура, халыкның төрле төркемнәре өчен спорт белән шөгылләнү өчен уңайлылыгын тәмин итү	Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе” МКУ	2024-2026 еллар					Наркотикларга сәламәт альтернатива буларак яшүсмерләр һәм яшьләр арасында физик культура һәм спортны популярлаштыру.
3.4.	"Менделеевск-сәламәт яшәү рәвеше өчен"дөвиз астында район спорт фестивален үткәрүне оештырырга	Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе” МКУ	2024-2026 еллар	Жирле бюджет	4	5	5	Наркотикларга сәламәт альтернатива буларак яшьләр арасында физик культура һәм спортны популярлаштыру
3.5.	Профессиональ булмаган "Безнең ишегалды командасы" командалары арасында яшүсмерләр	Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе” МКУ, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2024-2026 еллар	Жирле бюджет	15	16	18	Физик культура һәм спорт ысуллары белән профилактик эшкә жәлеп ителгән яшүсмерләр санын арттыру.

	өчен мини-футбол буенча турнир уздыруны оештырырга							
3.6.	Балигъ булмаганнар эшлэре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе һәм эчке эшләр органнарының балигъ булмаганнар эшлэре буенча бүлекчэләрендә исәптә торучы балигъ булмаганнар арасында спорт чаралары үткөрүне оештыру	Яшьләр эшлэре һәм спорт идарәсе” МКУ, Балигъ булмаганнар эшлэре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе	2024-2026 еллар	Жирле бюджет	6	7	7	Балигъ булмаганнар арасында физик культура һәм спорт белән шөгыйльләнүгә жәлеп итү юлы белән караучысызлык хокук бозуларын профилактикалау.
3.8.	Балалар һәм яшүсмерләрдә наркомания, алкоголизм һәм тәмәке тартуны профилактикалау буенча ата-аналар өчен гомуми белем бирү үткәрү	«Мәгариф идарәсе» МКУ, «Мәдәният идарәсе” МКУ, «Менделеевск РҮХ» ДАССУ	2024-2026 еллар.					Наркоманияне профилактикалау һәм сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру нигезләрен өйрәтү
3.9.	Наркотикларга каршы массакүләм чаралар оештыру: - акцияләр: "Яшьләр наркотикларга каршы»; Бөтендөнья СПИДка каршы көрәш көне кысаларында мәгълүмат материаллары, буклетлар тарату Наркомания һәм СПИД; югары сыйныф укучылары өчен интеллектуаль уеннар, КВН үткәрү; - жәйге лагерьларда профилактика эшен оештыру; спорт сәламәтләндерү чараларын, ярышларны,	«Мәгариф идарәсе» МКУ, «Мәдәният идарәсе” МКУ», Яшьләр эшлэре һәм спорт идарәсе” МКУ	2024-2026 еллар	Жирле бюджет	7	7	7	Балигъ булмаганнарның ялын оештыру, сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау

	конкурсларны оештыру һәм үткәрү; - район сәламәтлек театрын үткәрү							
3.10.	Авыр тормыш хәлендә булган «хәвеф-хәтәр Төркеме» ннән балалар һәм яшүсмерләр мәгълүмат банкын формалаштыруны дәвам итү	Мәгариф идарәсе, Балигь булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссияләре. ЭЭМ бүлеге халыкка социаль хезмәт күрсәтү идарәсе, «Өмет Яры» халыкка социаль хезмәт күрсәтү үзәге	Квартал саен					Риск төркеме " ннән балаларга һәм яшүсмерләргә ярдәм күрсәтү
3.11.	Жәйге чорда «риск төркемнән» балигь булмаганнарны мәктәп яны, сәламәтләндрү лагерьларына, хезмәт һәм ял лагерьларына урнаштыруны оештыру, жәйге чорда халыкны эш белән тәэмин итү үзәге аша эшкә урнаштыру	Мәнариф идарәсе халыкка социаль хезмәт күрсәтү үзәге, Халыкны эш белән тәэмин итү үзәге	2024-2026 еллар	Федераль һәм республика, Жирле бюджет				Социаль-психологик ярдәм күрсәтү
3.12.	«Риск төркемнәре» ннән балаларны секцияләргә, түгәрәкләргә, клубларга, мәнфәгатләр берләшмәләренә жәлеп итү буенча эш алып барырга	Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе” МКУ, «Мәгариф идарәсе» МКУ, халыкка социаль хезмәт күрсәтү үзәгенен гаиләгә һәм балаларга ярдәм бүлеге	2024-2026 еллар					Балалар һәм яшьләр ижтимагый берләшмәләре эшчәнлеген активлаштыру, аларны социаль әһәмияткә жәлеп итү.

3.13.	Районның мәгариф учреждениелерендә сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау буенча агитбригадалар оештыру	Мәгариф идарәсе, Мәдәният идарәсе,	2024-2026 еллар					Балалар һәм яшьләр ижтимагый берләшмәләре эшчәнлеген активлаштыру, аларны социаль эһәмияткә җәлеп итү.
3.14.	Наркомания һәм психоактив матдәләр куллану проблемасы буенча дәресләр, рольле уеннар, төркемле дискуссияләр, мәктәп укучылары белән сыйныф сәгатьләрендә түгәрәк өстәлләр үткәрү	«Мәгариф идарәсе» МКУ	Квартал саен					сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау
3.15.	"Сәламәт буын-безнең киләчәгебез»наркотикларга каршы марафонның оештыру һәм үткәрү	Мәдәният идарәсе, , Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе” МКУ, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2024-2026 еллар	Жирле бюджет	5	5	5	Наркотиклар куллануга каршы тору өлкәсендә профилактик эшчәнлекне алга таба үстерү, сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау
3.16.	Наркотикларга каршы профилактика эшчәнлеген оештыру һәм сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау мәсьәләләре буенча китапханәчеләр арасында район конкурсы үткәрергә	Мәдәният идарәсе, ҮКС	2024-2026 еллар	Жирле бюджет	5	6	7	Наркотикларга каршы профилактик эш алып баруның яңа формаларын кертү
3.17.	Китапханә укучылары өчен "Мин тормышны сайлыйм" әдәби конкурсын оештырырга һәм аннан соң ижади эшләр җыентыгын чыгарырга	Мәдәният идарәсе, ҮКС	2024-2026 еллар	Жирле бюджет	5	5	5	Профилактика эшен алып баруның яңа формаларын кертү, әдәбият чаралары белән максатчан наркотикларга каршы пропаганда үткәрү

3.18.	Халыкара наркоманиягә һәм наркобизнеска каршы көрөш көнөнә багышланган даими эшләрүче күргәзмәләр һәм күргәзмәләр оештырырга	Мәдәният идарәсе, ҮКС	2024-2026 еллар	Жирле бюджет				Наркотикларны дәрәс кулланмауга каршы тору өлкәсендә мәгълүмати профилактик эшчәнлек алып бару формаларын алга таба үстерү.
3.19.	Наркотикларга каршы юнәлештәге кинофильмнар күрсәтү	Мәдәният идарәсе	2024-2026 еллар					наркотиклар куллануга каршы тору өлкәсендә профилактик эшчәнлекне алга таба үстерү, сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау.
3.20.	Балигъ булмаганнар эшләре һәм хокукларны яклау комиссиясенә, Эчке эшләр органнарына, мәгарифкә, опекага һәм попечительлеккә наркотик яки токсик исереклек белән бәйлә рәвештә кешеләрне дөвалау-профилактика учреждениеләренә медицина ярдәме күрсәтү өчен китерү фактлары турында тулы мәгълүмат бирүне тәмин итәргә	РҮХ	2024-2026 еллар					Психоактив матдәләрне законсыз кулланучылар саны турында максималь ышанычлы мәгълүмат формалаштыру.
3.21.	социаль хезмәтләр, хокук саклау органнары хезмәткәрләре, медицина хезмәткәрләре, педагоглар, яшүсмерләр арасында асоциаль күренешләрне профилактикалау буенча ата — аналар өчен мәгълүмати методик материаллар чыгару(брошюралар,	РҮХ, «Менделеевск» МУ	2024-2026 еллар.	Жирле бюджет	5	5	5	Яшүсмерләр һәм яшьләрдә наркотикларга тискәре мөнәсәбәт булдыру. сәламәт яшәү рәвешен пропагандалау, яшүсмерләр һәм яшьләрдә наркотиклардан баш тартуның актив позициясен

	белешмэлэр, буклетлар, методикалар)							формалаштыру.
3.22.	ОУ сайтында наркоманияне профилактикалау, психоактив матдэлэр куллану (ПАВ) буенча мэгълүмати материаллар урнаштыру; наркоманияне профилактикалау, психоатив матдэлэр куллану (ПАВ)буенча видеоматериалларны компьютер челтэрендэ карауларны оештыру	Мэгариф идаресе методик мэгълүмат үзеге	2024-2026 еллар					Пропаганда һәм алдынгы тәҗрибә уртаклашу
4. Наркотикларның законсыз әйләнешенә каршы көрәш әшчәнлеген оештыру								
4.1.	Башкарма комитетка, балигъ булмаганнар әшләрә һәм хокукларны яклау комиссияләренә балигъ булмаганнарны наркотиклар таратырга һәм кулланырга әтәрүче, шулай ук притоннар булган затларны ачыклау һәм жинаять жаваплылығына тарту буенча мэгълүмат тапшырырга	ЭЭМ бүлеге	2024-2026 еллар					Балигъ булмаганнарны наркобизнеска жәлеп итмәү һәм наркопритоннар булган кешеләрне ачыклау әшен активлаштыру

4.2.	Башкарма комитетка наркотикларның законсыз әйләнеше өлкәсендәге хокук бозулар өчен тоткарланган затларны административ йогынты чарасына жәлеп итү турында хәбәр итәргә	ЭЭМ бүлеге	2024-2026 еллар					Наркотикларга каршы эшчәнлекнең нәтижәлелеген арттыру
4.3.	Наркопритоннарны, спиртлы эчемлекләр куллану өчен притоннарны, наркотик һәм психотроп матдәләр куллану белән шөгыльләнүчеләрне ачыклау эшен оештыру, наркотикларның законсыз әйләнеше өлкәсендә жинаятьчеләрне ачыклау	ЭЭМ бүлеге, ДНД	2024-2026 еллар					Наркотикларга каршы эшчәнлекнең нәтижәлелеген арттыру
4.4.	Наркотиклы үсемлекләрнең һәм наркотикларның законсыз әйләнешенә катнашы булган кешеләрнең законсыз чәчүлекләрен ачыклау буенча «Мак » оператив-профилактик операциясен үткөрү	ЭЭМ бүлеге, авыл жирлекләре башлыгы	2024-2026 еллар					Наркотикларга каршы эшчәнлекнең нәтижәлелеген арттыру
4.5.	Үзәк район хастаханәсендә квартал саен тикшерү үткөрү һәм наркотиклар һәм психотроп матдәләрне медицинага карамаган куллану белән шөгыльләнүче затларны исәпкә кую	ЭЭМ бүлеге, РҮХ,	2024-2026 еллар					Наркотикларга каршы эшчәнлекнең нәтижәлелеген арттыру

4.6.	Спиртлы продукция сату белән шөгылләнүче затларны ачыклау буенча халык белән профилактик эш алып бару	авыл жирлекләре башлыгы	2024-2026 еллар					Наркотикларга каршы эшчәнлекнең нәтижелелеген арттыру
5. Кадрлар әзерләү һәм укуыту								
5.1.	Яшьләр арасында асоциаль күренешләрне профилактикалау мәсьәләләре буенча муниципаль учреждениеләр системасы белгечләренең һәм житәкчеләренең квалификациясен оештыру һәм күтәрү	Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе” МКУ, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2024-2026 еллар.	Агымдагы финанслау				Һөнәри осталык дәрәжәсен күтәрү, наркоманияне профилактикалау методикаларын камилләштерү.
5.2.	Наркоманияне профилактикалау буенча уку программалары әзерләү, методцияләр һәм методик материаллар эшләү	РҮХ, Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе” МКУ, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2024-2026 еллар					Һөнәри осталык дәрәжәсен күтәрү, наркоманияне профилактикалау методикаларын камилләштерү.
5.3.	Мәгариф учреждениеләре директорлары урынбасарлары, наркотик постлары эшчәнлеген оештыру буенча социаль педагоглар өчен район семинарлары үткәрү.	РҮХ, Яшьләр эшләре һәм спорт идарәсе” МКУ, «Мәгариф идарәсе» МКУ	2024-2026 еллар					
барлыгы (сум)					60 000	65 000	70 000	